

TERMÍN: 29.04.2024

xx36903xx
Recenzia A
Martin Smatana
martin.smatana@msquare.sk
<i>Prosím nezasahujte do tejto tabuľky</i>

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Martin Smatana**
 NÁZOV MATERIÁLU: **Viac peňazí a stability pre zdravotníctvo je investíciou**

TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo zdravotníctva SR - Inštitút zdravotných analýz**

AUTORI/KY: **Michal Cibere, Michaela Černěnko, Matej Mišík, Alexandra Tövišová**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1**

PRIPOMIENKY:

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	½ Podľa posledných dostupných porovnateľných údajov, ktoré nezohľadňujú pandemické výdavky, Slovensko vynakladá na zdravotnú starostlivosť viac	Ak chceme porovnávať akýkoľvek indikátor, ktorý sa viaže na osobu, ako napr. odvrátiteľné úmrtia, aj výdavky treba na osobu a nie HDP. Tento indikátor totiž pojednáva o schopnosti krajiny vs zdravie populácie, čo keď sa porovnáваме na osobu je irelevantné porovnanie,		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené grafy č.5 a č.6, v ktorých sú zobrazené výdavky per capita PPP

	<p>než priemer ostatých krajín V4 (v grafe označené V3) (5,9 %), no menej než EÚ14 (7,8 %).</p>	<p>lebo sa potom porovnáva proxy sily ekonomiky vs zdravotný stav, čo by bolo fajn, keby robíte analýzu makro efektivity systému (čo ale nerobíte).</p> <p>To je aj dôvod, prečo EK (vo všetkých publikáciách, napr. State of health dvoj-ročenke, používa aj % HDP, ale aj per capita PPP (a to PPP je na diskusiu).</p>		<p>a v druhom grafe je porovnanie % nárastu výdavkov per capita PPP s poklesom úmrtnosti odvrátiteľnej zdravotnou starostlivosťou spolu s popisom.</p>
2	<p>½</p> <p>Rozpočet predpokladá, že v porovnaní s rokom 2015 sa do roku 2024 výdavky na zdravotníctvo zvýšia o takmer 90 %, pričom sa podľa prognóz očakáva, že HDP za tú istú dobu vzrastie o 64 %.</p>	<p>Avšak, keď sa pozrieme na to, čo výdavky vedia ovplyvniť, čiže liečiteľné úmrtia a pozrieme sa per capita, tak dostaneme takýto obrázok, čiže sme jedna jediná krajina v regióne, ktorá dosiahla výrazného zlepšenia, a prakticky za rovnaké výdavky per capita (2011 - covid, lebo odvtedy je chaos)</p> <p>Toto je obrázok z Českej HITky, máme taký aj pre Slovenskú (pôjde von tento rok), len sa ešte robí grafika...</p>		<p>Pripomienka bola akceptovaná.</p> <p>Vid' vysporiadanie sa s pripomienkou vyššie.</p>
3	<p>½</p>	<p>Pozri komentár vyššie / per capita vydavky.</p>		<p>Pripomienka bola akceptovaná.</p>

	V ostatných krajinách V4 je takýchto úmrtí 149 na 100-tisíc obyvateľov. Aj očakávaná dĺžka života na Slovensku zaostáva, najmä u mužov.			Vid' vysporiadanie sa s pripomienkou vyššie.
4	½ Novorodenecká úmrtnosť je výrazne vyššia ako v krajinách EÚ. Slovensko dosahuje horšie výsledky ako krajiny s podobnými výdavkami a pri zohľadnení demografie dokonca horšie výsledky ako krajiny s podstatne nižšími výdavkami	Toto máme zreferencované nejako? Veľké tvrdenie. Keby sme zasa zohľadnili podiel rómskej populácie, tak sme na tom ako priemer, či?		Pripomienka bola akceptovaná. Upravený text: Novorodenecká úmrtnosť na Slovensku s veľkými regionálnymi rozdielmi je výrazne vyššia ako v krajinách EÚ.
5	½ V ústavnej zdravotnej starostlivosti chýba takmer 6 tisíc zdravotníkov	Nemáme tu prosím zdroj? Nie pre mňa, ale pre tých, čo to budú čítať, lebo toto je zatiaľ bomba na dáta / citácie a tak		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené poznámka pod čiarou: IZA na základe údajov NCZI, 2023
6	3 	Neviem to presne skopírovať, ale ide stĺpček 2023 OS v tabuľke 2 (tu aj neskôr v texte). Nie je to už 2023 „R“?		Pripomienka nebola akceptovaná. R sedí s R v rozpočte, OS ostáva v tabuľke s označením OS.

7	4 Návratom k fixnej platbe za poistencov štátu bola systému VZP prinavrátená väčšia predvídateľnosť avšak menšia flexibilita financovania.	...a adresnosť, adresnosť je asi ešte dôležitejšie ako flexibilita.		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené do textu: Návratom k fixnej platbe za poistencov štátu bola systému VZP prinavrátená väčšia adresnosť a predvídateľnosť avšak menšia flexibilita financovania.
8	5 b) Okrem vyššie uvedených výdavkov sú v rámci výdavkov kapitoly alokované aj finančné prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti v celkovej sume 273 mil. eur.	Len pre laického čitateľa, neviete toto vysvetliť? Čo to je za sumu. Toľko sa minie tento rok na obnovu zdravotníctva z POO? Lebo pre laika to takto vyzerá, ale pritom to je (ak sa nemýlim) kapitálová alokácia z POO na čerpatel'a, nie dátum úhrady faktúry, čiže na rok 2024 bude možno.. pár mil. EUR max a nie táto čiastka.		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené do poznámky pod čiarou: Suma 273 mil. eur predstavuje len alokovanú čiastku na čerpatel'a (MZ SR) v roku 2024 z Plánu obnovy a odolnosti, ktorá nemusí byť v plnej výške uhradená práve v uvedenom roku.
9	5 Výdavky spojené s prevádzkou štátnej zdravotnej poisťovne predstavujú sumu 111,7 mil.	Predpokladám, že tu asi nechcete komentovať, že realita sa ukázala iná, aby to nemiatlo.		Pripomienka nebola akceptovaná. Nechceme spomínať.
10	7 a toto je asi so zreteľom čitateľa asi to najkľúčovejšie	...on nesedí. Toto bol pôvodný návrh, pred všetkými dopočtami a keď sa		Pripomienka bola akceptovaná.

	(lebo ostatné, resp. debatu o per capita vs HDP a iné aj tak asi bude skôr pre labužníka) ..tabuľka 4, stĺpec 2024 N	teraz na to pozrieme, tak to nesedí s vyhláškou, ak by sme všetky skupiny odpočítali na 100%. Aj ak by sme to nespravili, už dnes vo vyhláške 3 skupiny sú tak, (napr. ŠAS) a preto majú vo vyhláške o cca 50 mil. EUR viac a táto tabuľka je preto veľmi mäťúca. Treba sa zamyslieť čo s ňou, ja by som ju updatol do čísel finálnej vyhlášky (a každej skupiny 100% s komentárom že to je niečo ako „očakávané výdavky“).		Upravený wording: Výnimkou sú oblasti kam boli smerované špecifické opatrenia ako je ÚZS, VAS a ŠAS a iná zdravotná starostlivosť (tieto položky sú aj napriek minimálnej sume nastavené na úrovni 100 % rozpočtu z dôvodu, že ušetrené zdroje z navrhovaných úsporných opatrení by mali primárne smerovať do týchto typov zdravotnej starostlivosti).
11	9 Prírodný rast dopytu po zdravotnej starostlivosti a teda aj výdavkov z titulu starnutia obyvateľstva sa rozpočtuje v objeme 43 mil. eur.	Ako to bolo počítané, ešte stále to je dopočet RRZ? Možno stačí len pod čiaru komentár, aby to bolo zrejmé, lebo iné položky pekne vysvetľujete a tu len proste čiastka.		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené do textu: Podľa modelu Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.
12	15 Zároveň, stanovené minimálne sumy reflektujú aj identifikované úsporné opatrenia (tabuľka 5) proporčne rozdelené medzi jednotlivé ZP s výnimkou 2 opatrení, ktoré sa týkajú výlučne VŠZP. Po všetkých	Tu je len jedna drobnosť, a to aby bolo jasné, že to čo sa uvádza vo VFM, že ak sa podarí ušetriť, pôjde to na katalóg je už v tabuľke 8 a vyhláške započítané, to je dôvod, prečo ambulantní majú taký nárast. neviem či toto je tá najsprávnejšia		Pripomienka bola akceptovaná. Doplnené do textu: Je potrebné poukázať na fakt, že špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť v tabuľke č. 8 už obsahuje navýšenie zdrojov, s ktorými sa ráta po

	zohľadneniach vplývajúcich na minimálne sumy jednotlivých typov zdravotnej starostlivosti je návrh znenia vyhlášky v tabuľke č. 8.	veta, ale ide mi len o to, aby bolo jasné, že ŠAS je tak vysoká, lebo sa ráta s tým katalógom, a ak sa neušetrí, ZP sú v strate (a katalóg sa realizuje). Dva dôvody <ul style="list-style-type: none"> - Aby to SASkári nenárokovali bez katalógu - Aby to bolo jasnejšie, lebo teraz to môže trochu miast' 		úspešnej realizácii úsporných opatrení, t. z. ak sa úspory nepodarí naplniť, ale navýšené výdavky na katalóg sa realizujú, zdravotné poisťovne sa budú v strate.
--	--	--	--	--

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Je to výborne spracovaný dokument, ktorý približuje v použiteľnej reči tvorbu rozpočtu, jeho slabé/silné stránky, ako aj limitácie. Oceňujem aj zapracovanie poznámok a verím, že sa takáto štúdia bude publikovať každý rok pri predkladaní rozpočtu, tak aby bola verejná diskusia k navýšeniu o faktoch a nie zle navnímaných pojmoch a emóciách. Výborná práca.